



PERIÓDICH INDEPENDENT, REGIONALISTA,
de Literatura, Art, Montepios, Varietats,
Noticias y Anuncis

Direcció: MUNTANER, 112, 4.^a - 1.^a — Administració: TALLERS, 45, 1.^a

PREU DE SUSCRIPCIÓ: una pesseta TRIMESTRE.—UN NÚMERO SOL, 10 céntims.—ATRASSAT, 15.

Estreno de Sarsuelas

María del Carmen.—Opera en tres actes, lletra de J. Feliu y Codina y música de Granados.

L'ànima ab que era esperada la primera representació d'aquesta obra tan elogiada per la premsa madrilenya, fou lo motiu de que á la nit de 'l 31 de 'l passat mes se vejés lo teatro del Tivoli ple de selecta concurrència.

Hi havia la flor y nata de la musicalla barcelonesa: sa presencia estava justificada.

Estreno de obra que precedida venia de periodística fama; ésser d'autors catalans, y presentació de companyia que, apart de dos ó tres artistes era desconeguda de nostre públich.

Això fou, sens dubte, la nota dominant que determiná l'assistència de certes personalitats artístiques.

No teníem necessitat de dir l'argument de *María del Carmen* una de las mes discutidas obras de nostre insigne Feliu y Codina.

Nostres lectors, estem segurs, l'haurán saborejada per las companyias de declamació que de Madrid han vingut y, á 'l mateix temps l'haurán aplaudida ab verdader entusiasme nascut á 'l calor de aquelles escenas caldejadas per las passions de 'ls personatjes que las desenvolupan.

Per lo tant creyem es ocios fer ara l'explicació de lo que se sab.

Pero conegudas las dramáticas condicions del llibre; ¿permeten aquestes fossin agermanadas ab la música lentne de las dos una obra viable? Si.

Donat lo caràcter que integra la manera d'ésser de 'ls personatjes ¿permetia anar á 'l camp de la lírica ab qui, neófit, desconegué de la laberíntica ciencia orquestral las elementals solucions, los recursos mes coneguts y vulgars? No.

La obra de 'l malhaurat Feliu y Codina no reuneix las condicions de sa germana *Dolores*, no presta á 'l músich situacions en las quals unitse l'interés dramátich ab l'importancia de 'l treball musical, se

completan los elements resultant una obra homogénea, armónica, simpática cabal.

Sols tè *María del Carmen*, contadíssimas situacions en que s'hi pot lluhí 'l músich.

A aquestas podríam fixar nostra atenció renunciant expontaneament en ocuparnos de lo que á la música no s'adapta.

D'eixa manera nostre treball quedaria tant esmotxat, tant reduhit á la acció de la crítica que 'ns basbaria una quartilla.

Pero no, no es aixís. Nostra missió abarca tota la obra, analisant desde el detall mes gros al mes secundari y petit, mirant en alguns cassos mes aquet que aquell, ja que en los detalls, en los perfils, en la manera de preparar certs acorts y de resoldre 'ls, en la forma y fons de sas cadencias se veu marcada la personalitat, las tendencias y l'escola de 'l artista.

En això 'ns fixarem y això será la base de nostre treball.

La obra de 'n Feliu y Codina qu'ha sortit ben lliurada de las mans de 'n Granados? ¿N'ha tret lo músich lo partit, l'efecte á que 'l brindaban las escenas de 'l drama? No.

Tè 'l treball de 'l Sr. Granados certa monotonía y defusitat que 's produeix de 'ls coneixements que d'orquestració posseheix. S'ha vist envoltat de dificultats que 'l desenvolup de 'l drama exigeix y no ha pogut ó no ha sapigut desferse de aquells lligaments que han portat á 'l públich á la indiferencia y á 'l cansanci.

No cal citar escenas: adoleix d'aquet defecte la obra en general.

En lo primer acte hi descolla la cansó de la Zagalica y la escena de la professó.

Pero fins en aquets dos números guardá 'l públich una actitud espectral.

Y ara farem una aclaració que servirà pera contestar á certs periódichs y setmanaris que s'han entusiasmat ab la cansó citada que 's titula ó titularém, que de totas maneres s'anomena: *Parranda de la huerta, Parranda del campo, Parranda del uno, Parranda del tres, etc., etc.*

Diuen uns y altres que 'l Sr. Granados aspirá l'

embaumada brisa de l'horta murciana, y que com abella s' emportà la essencia de las flors mes olorosas portant á sa partitura la exquisita fragancia de sos encantadors perfums. Per això, prossegueixen, t'la obra la primera de las condicions que requereix la ópera espanyola: las imitacions de nostres cants populars.

Donchs aixó mateix qu'ells alaban donantli un valor inmens y de suprema ponderació, es per nosaltres un defecte capital que acusa poca inventiva de l'músich y poca escrupulositat de l'artista.

La *Parranda* que l'Sr. Granados ha posat en sa obra y que tant rebombori entre 'ls profans ha mogut està exacta en lo tomo de *Cansons populars* de Múrcia, página 19, de la obra de Ynzenga.

Y no sols ha copiat la part melódica, sino que ho ha fet de l'acompanyament degut á D. Julián Calvo.

¿Qué li'n queda, donchs, á l'treball de l'senyor Granados si la melodia es la popular, arrencada íntegra, sens posar'hi de sa part cap variant que demostrí l'estudi de nostra música en sa forma mes característica y peculiar de la regió, si fins l'acompanyament l'ha copiat d'un altre?

No hi ha dubte que l'escena de la professó es un quadro imponent y d'efecte segur y durader pero quant es tractada ab aquella puresa de imaginació que s'requereix per la música religiosa.

Aquella no respira ni l'misticisme de l'fervorós creyent, ni respón á la sobrietat y solemnitat de la música litúrgica.

¿Qué queda, donchs, de la obra de l'Sr. Granados? Uns suporífichs recitats que pesan com plom á l'èxit de la composició, y dos ó tres números de poca importancia.

Y no s' digui com ho fa un diari, que aixó es defecte de l'ecceís de dialogat de l'drama donant per resultat sigui pesada la música, no; obras podríam citar com es la de Beaumarchais arreglada á la lírica pe'l poeta Cesare Sterbini y música de Rossini que tot hi sent un continuu recitat, aquet encanta y enamora y corra fi com una seda.

Y aixó passa porque l'Sr. Granados que com á pianista sab molt y es digne de l'aplauso entusiasta de 'ls intel·ligents, no està com á compositor y menys quant escriu per' gran orquesta á la mateixa altura en qual cas se troba ab las mans lligadas y sens espay per' moure's.

A mes de notars'hi un desequilibri orquestral, están plens de trivialitats que acusan la inexperiencia en lo maneig de 'ls instruments; recitats que á mes de recordar alguns de *La Dolores* per sa interminabilitat cansan y fatigan al auditori.

Per eix motiu nostre públich que no es lo de Madrid ni l'de Valencia, deixá, desde la primera representació, la obra á la voluntat de la *claque*.

De sa execució no'n volem dir una paraula.

Per molt que diguessim diríam poch.

Allí no hi havia ni direcció, ni ajust, ni afinació. Tothom anaba per allà hont volfa.

Y es que la companyia no està á l'altura; no reuneix las condicions per la ópera.

Estirant molt ab prou feynas per' la sarsuela.

El Clavel rojo.—Sarsuela en tres actes lletra de Perrin y Palacios y música de l'Mtre. Bretón.

L'acció de l'llibre s' desarrolla á Fransa y en temps de María Antonieta.

Tè escenas que brindan á l'músich per lluhirs'hi. Pero, en tot, per estar l'assumpto massa manosejat lo públich no l'interessa.

Lo Mtre. Bretón hi ha posat una música, com tota la d'ell, treballada, plena de bel·lesas que acaba de afirmar que s'lo mestre salamanquí un dels millors orquestadors d'Espanya.

Respecte l'inspiració hem de confessar que sols en dos números l'hem sentida: lo cambi de guardia y l'escena de la presó entre Rosa y

En los demás números no ha estat! aplaudit mestre á l'altura de son nom.

L'execució esmerada per tots los artistas.

Lo Mtre. Bretón aplaudit ab entusiasme.

D. Lucas del Cigarral.—Sarsuela en tres actes de 'ls Srs. Luceño y Shaw y música de D. Amadeo Vives.

Hem dit que la lletra es de 'ls Srs. Luceño y Shaw y'ns hem equivocat.

La lletra de *D. Lucas del Cigarral* es de D. Francisco Rojas, autor de *Entre bobos anda el juego*, d'ahont ha sigut treta la primera.

Sobre la taula d'escriurer hi tenim la celebrada comedia y compulsat lo treball de 'ls dos citats autors ab lo de'n Rojas, podem dir sens por de inferirlos cap calumnia, que ab lo mateix éxit l'hagueren fet dos amanuenses: son treball es de copista.

Aixó dit, cumplint la máxima de *dar á Dios lo que es de Dios*, passem á exposar nostra opinió respecte la música de l'Mtre. Vives.

Recordant perfectament tots los elogis estampats en la premsa madrilenya quant s'estrená á Madrid, anárem á l'teatro dimecres 21 de l'corrent, ab ganas, ab desitj de ratificar y millorar á ésser possible, la opinió de nostres colegas y gastar en *Laudes* tots los adjectius de nostra llengua, á alentar á l'jove que buscant mes espay per' donar forma á las mil y una ideas que en sa imaginació bullfan, se'n aná á la Cort sens altras recomanacions que obrir pas li poguessin, que sos coneixements y sa activitat y l'nom de son mestre lo reputadíssim escriptor musical, professor de l'Conservatori nacional de música y declamació y sapientíssim orquestador D. Felip Pedrell.

Pero entre nostres desitjos y nostra missió s'interposaba com proba inconcusa, lo succehit á *Marta del Carmen* que vingué també de Madrid precedida de tal fama que esperabam sentir *algo* que valgués la pena de ferne menció, que reaccionés lo decaygut esperit de nostra lírica dramática, y'ns resultá una obra que ni despunta per sa ciencia ni per sa inspiració.

Pero'ns animaba l'reconeixer en favor de l'primer mes suma de coneixements científichs, mes perspicacia, mes intuició musical per' imprimir en sas obras lo tó dominant de sa personalitat artística.

Aquets punts que integran lo concepte que format tenim de l'Mtre. Vives nos lo confirmá en *D. Lucas del Cigarral*.

¿Mereix aquesta lo bombo que li féren los periódichs madrilenys fins estampant en alguns d'ells certs fets biográfichs que á 'ls que coneixem personalment á l'músich nos mogueren á guassa, 'ns féren apuntar la rialla? ¿Mereix s'expedeixin telegramas y s'omplin planas de diari cremán incens per una obra que no l'havíam sentit y que per lo tant d'allí tenia que venir, lós lo que deyan los periodichs? ¿Val

lo treball de 'l músich catalá la ovació (de teatro, en lo teatro 's feya); que sos amichs li feren la nit de 'l estreno?

Si y no.

Nos explicarem.

La obra de 'l Sr. Vives mirada baix lo punt de vista de la ciencia orquestral, acusa en son autor un progrés notabilíssim respecte la tan discutida ópera *Arthus*, que fins sembla de distint autor, acusa una ma mes experta en lo maneig de 'ls instruments per 'l obtenció de certs efectes dramátichs, mes soltura en móurers dintre 'l círcol d' acció que cada instrument per sa índole porta trassat, presentant d' eix modo, en alguns passatjes, un conjunt que encanta y que per sa impressió estètica 's fá aplaudir, un equilibri digne d' elogi per tots aquells que á 'l estudi de 'l instrumentació s' han dedicat.

En corroboració de tal asert citarem las introduccions de 'ls primer y segon actes.

Aquets dos números mereixen la nostra mes absoluta afirmativa contestació.

No 'ns estranyá que lo mes aplaudit de la obra en que hi prenen part las veus, fos lo duo entre *D. Lucas* y *Cabellera* de 'l acte segon.

Fou lo mes natural.

Alguns detalls d' orquesta 'ns portá á la memoria *La flûte enchantée* de Mozart. ¡Qui no s' entusiasma ab aquet autor!

Lo temps mogut, los dissenys reproduhintse continuament, sempre en forma galana y ben portada, fugint de lo gastat y parrandero en son moviment ritmich, solucionant las cadencias, enmotllantlas en las severas cláusulas de 'l mes pur y estremat classicisme.

Fou y es cada nit objecte de forts picaments de mans.

Es per la nostra humil opinió ds tots los números que intervenen las veus, lo mes important de la obra.

Absoluta contestació afirmativa.

En tots los demés será relativa.

Dihem relativa perque en cap d' ells hem vist regnarhi 'l inspiració, 'l espontaneitat y frescura melódicas.

Citarem pe 'l cas la declaració d' amor que *D. Pedro* (Casañas) fá en lo primer acte.

Alli no sols hi falta 'l geni sino que fins hi ha desconeixement ú olvit, de lo que poden fer las veus obtenint bon efecte.

La serenata del segon acte que canta *D. Luis* es d' aquellas que tenen per sos giros melódichs molta similitut á nostras cansons popular y fan recordar *L' Emigrant* de 'l mateix Sr. Vives.

Lo duo de 'l segon acte entre *D. Isabel* y *D. Pedro* está faltat de calor dramátich, no hi palpita 'l sentiment de vehemencia plé, caldejat per 'l amor que aviva la imaginació de 'ls dos personatjes que s' juran la fidelitat suprema en sos cors sentida.

No direm una paraula de 'ls coros per que tots son de lo mes dolent.

Sobre tots los de 'ls tercer acte.

Fins lo concentrat mereix aytal dictat, exceptuant la bonica y apropiada melodia que com á cabecera canta *D. Lucas*.

Resumim: lo treball de 'l músich en *D. Lucas del Cigarral* mereix aplausos que nosaltres ab tota sinceritat los hi donem, perque en ell ha patentisat no haver perdut lo temps, ans al contrari, lo ha aprofita-

tat observant, llegint, estudiant y empapantse de certs preceptes qu' es indispensable recordar quant s' escriu música y majorment quant aquesta es pera veus y orquesta.

Rebi, donchs, nostre compatriota nostra enhorabona.

A. DE LA FLORIDA.

Revista teatral

Concerts Euterpe.—Tercer de la temporada.—Componían lo programa composicions de Clavé, Gounod, Meyerbeer, Clapisson, Listz, Ribera, Orense, y Martínez Imbert.

La concurrencia numerosa y escullida, aplaudí, com cada concert, *L' hivern* de Lully.

La única novedat de 'l programa era *Himne del Eursionisme*, lletra de 'l conegut poeta catalá Bonaventura Bassegoda y música de 'l Mtre. Sadurní.

Es la obra de 'l director d' Euterpe, una composició que sens tenir pensaments que despuntin per sa grandesa y per sa originalitat, se fa simpática per estar ben lluny de tendencias, de formas rebuscadas que no empalman en obras de carácter purament popular. Tan aplaudida y obtinguda sa repetició.

L' execució tant coral com instrumental, ajustada.

Circo Barcelonés.—L' incansable primer actor don Emili Graells Soler ha organísat una companyia que sembla donará vida á aquest espayós teatro durant la temporada de 'l present estiu. Presenta dramas de verdader interés y de nom acreditat entre 'l públich que busca fortas emociones, y aixís logra atrèurer concurrencia que premia ab constancia y ab aplausos á que segueixin ab éxit las representacions.

Jardí Espanyol.—Per ara no pot cantar victoria, perque com és un teatro massa á l' ayre libre, está subjecte á las variacions atmosféricas que 'l perjudican en lloch de favorirlo.

La companyia s' esforsa y creyem que si 'l temps s' assenta també s' assentarà la empresa que ara tè de correr mólt per arribar á 'l fi.

Eldorado.—Be podem assegurar que la companyia d' opereta italiana que actúa en aquet teatro és de lo millor que s' ha presentat.

Lo personal reuneix condicions artísticas que s' completan l' una ab l' altra, formant un tot armónich, rodé, homogéneo.

Lo Sr. Gravina, director de la companyia, és un pou de gracia y d' intenció, sempre original. Tè guanyadas ja las simpatías de 'l públich.

La Srta. Morosini llensa per tot indret la desenvoltura de consumada artista, cantant d' una manera xamosa y encantadora sos apropiats paper.

Res direm de las germanas Tani per ésser conegudas de nostre públich. Han sigut y són encara sas artistas mimadas. S' ho mereixen.

Los restants de la companyia, com hem dit mes amunt, contribuheixen á 'l éxit.

Las obras executadas han sigut: *La campane di Cornéville*, *I Granatieri*, *Amor bagnato*, *Santarellina*, *La bella perfumiera*, *La Mascotta*, *Fan-fan la Tulipe* y altres que en aquest moment no recordem.

Potser la mes sandunguera y aixerida resulti *Amor bagnato*, de 'l Mtre. Verney.

Es la gracia, la vivesa, la alegría personificada.

L' execució esmerada, com donan á totas las obras, pero en aquesta hi hem vist mes carinyo, mes voluntat.

Y l' públich que ho ha notat, aplaudeix los importants passatjes.

Reben una verdadera oració las Tani y Morosini que ab gracia inimitable cantan un intencionat y xamós terceto.—F.

Reunions particulars

A fé de no deixar de donar compte de las funcions de algunas societats qual revista no va poguer incloure en lo número extraordinari que va dedicarse á l' Congrés general de Auxilio mutuo, posem en lo present las ressenyas que teníam en cartera.

Centre Lliberal Graciense.—S' ha posat en escena en aquesta lluhida societat lo magnífich drama *Lo Contramestre*. La interpretació siguié acceptable y en moltes escenas mes que bona, lo que fen que l' auditori l' escoltés ab molt gust, aplaudint los punts mes culminants de l' obra. De ls interprets tots estiguer en á una mateixa altura, demostrant que sabian lo que feyan perque tenian los papers ben estudiats. De la direcció n' estava encarregat lo Sr. Obiols y de l' desempeñu las senyoras Casajust, Pura y l' esmentat Sr. Obiols, Puig, Mallorquí, Fábregas, Segarra, Albajes y Esteve. Per pessa es representá *De l' ball á l' bany*, que va fer sòure.—R. C.

Círcul de Propietaris.—S' ha posat en escena la comedia en tres actes *El Enemigo* y la pessa *De retruch*. Van lluhir en l' interpretació, á mes de la Sra. Verdier, Srtas. Verdier y Rialp, los Srs. Laguna Mir, Maurici, Sales, Vazquez, Ginesta y Catalá.—GRAELLS

Centre Democràtic.—A Aqueixa Societat, 'ls hi recomanem que no varian tant lo programa per motiu de que la concurrencia 's troha enganyada moltes vegadas.

Hi figuren las actrius Amparo Vidal, Conxita Guillem Maria Baldó y 'ls Srs. Crespó, Ruga, Vilardebó, Vilaró, Sans, Marsal, Batista, Coll, y altres.

Conta també dita Societat ab joves autors y aficionats á las lletres com los Srs. Sabaté, Ruga, Sans, Graells (pare y fill) Colls y altres.

Círcul de Propietaris.—Lo drama *Tal farás tal trobarás* tingué una execució brillant 'ent 's aplaudit lo director Sr. Joan Oliva. Jotas las parts molt be, com també en la pessa *De Retruch* qu' aná tres bien.—E. GRAELLS.

Centre del Foment de l' Esquerra.—Ab un ple á vessar'va posarshi en escena 'l drama del immortal Pitarra *Las Euros del Mas*, lluhints'hi de debó en l' execució la simpática Srtá. Carme Roig y 'ls Srs. Ruga, Vilardebó, Nebot, Sans, López, Vilaró, Vilagran, Ponces, Climent y Campalans. Finalisá ab la xistosa pessa d' en Lluís Millá *Lo ninot de molas*, distinguintshi á més de la Srtá. Roig, los Srs. Vilardebó y Vilaró.

Casino «L' Unió».—Baix la direcció de l' Sr. Ojeda va posarshi en escena 'l drama *La Dolores*. De l' desempeñu 'n surtiren ayrosos la Srtá. Puig, Sra. Forcada y 'ls Srs. Ojeda, Montalban, Santos, Campalans, Vilaró y Fernández.—GRAELLS.

Repertori de fora

Vich 23 de Juny.—En *La Juventut Católica* y devant d' una molt numerosa y distingida concurrencia, que omplia l' espayós saló de espectacles se posá en escena lo preciós drama en quatre actes y en vers, *Guzmán el Bueno*, que fou representat de un modo admirable pe 'ls senyors Giralt (J.), Godayol, Planas, Giralt (P.), Riera, Dordal, y lo noy Ballart.

Dits senyors donaren probas, no ja de sèr aficionats, sino uns verdaders actors.

Com á fi de festa 'ls Srs. Redorta, Vilarrasa y Rovira representaren la pessa en un acte, titulada *Pero...* valguéntlosi á l' finalisar l' espectacle bons aplausos per lo nombrós públich, que sortí molt satisfet.

En lo *Círcul Literari* 'l día de Pasqua hi hagué una vetllada literari-musical, en obsequi de la Reyna que fou de 'ls Jochs Florals de Barcelona, D^a Pilar Febrer y de 'ls senyors que hi obtingueren accéssits, llegintshi las poesías qce foren premiadas.

Ha acabat la temporada la companyia que actuaba en lo *Teatro Ansonense* baix la direcció de l' mestre don Eusebi Bosch. Las últimas obras que han representat són *El Plato del día*, *El Santo de la Isidra*, *La buena sombra*, *La viejecita*, *Colegio de Señoritas*, *Chateaux Margaux*, *La Marcha de Cadiz*, *Los Africanistas* y *La Banda de trompetas*, distingint'hi las Sres. Fernandez, Soler, Sampere, López, Estévez y los Srs. Guasch, Miquel, Subirana, Echene, Muñoz, Martí y Mora. Los coros molt bé.—L. C.

Secció de Montepíos

La Unión defensora del Socorro mutuo.—Se avisa á los asociados y asociadas con carácter personal que no estén al corriente del pago de sus cuotas anuales anticipadas, sea cualquiera la causa, se sirvan satisfacer el importe de las mismas en el domicilio social (Montaner, 112, 4.º, 1.ª) antes del día 10 de Julio próximo; pues de no verificarlo se les dará de baja con pérdida de derechos, según previene el artículo 8.º de las Ampliaciones, por haberlo acordado el referido Consejo usando de la facultad que le concede el artículo 47 del Reglamento de 15 Mayo 1897.

Barcelona 29 de Junio 1899.—*El Presidente*, JOAN PERELLÓ Y ORTEGA.

—Lo día 2 de Juliol se donará lectura al Consell General de *La Unión defensora del Socorro mutuo*, de l' anteproyecto formulat ab arreglo á las Bases sancionadas pe l' Congrés general de Auxili mutuo que s' ha reunit en nostra ciutat.

En la reunió, que 's celebrará ab carácter de extraordinaria, s' acordará la manera de presentar las Bases junt ab aquest anteproyecto, á fi de que 's puga alcansar en un plasso breu la aprobació per las Corts de una lley especial de socorro mutuo.

Tindrem á nostres lectors a l' corrent de aqueix assumpto.

—Diumenge 9 de Juliol á las 10 del dematí se reunirá en sessió extraordinaria la *Unión y defensa de los montepíos* per discutir lo projecte de un Banch popular proposat per la Junta Directiva.

SEÑORAS

con el uso diario de la legítima

Agua de Barcelona

de José Domínguez, se obtiene

JUVENTUD, HERMOSURA

y desaparición completa de pecas, señales de vi-ruela y demás manchas que afean vuestro cutis.

1, 1'50 y 2 pesetas botella

Tomando una docena, se rebajan 2 pesetas

DESPACHO: MENDIZÁBAL, 14, 1.º - 2.ª

ARCHIVO LÍRICO-DRAMATICO

Y COPISTERÍA DE

Francisco Pérez Pol

Calle de Roig, núm. 24.—BARCELONA

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums, de

JUAN AYNE

FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22.—BARCELONA

~~~~~ Especialidad en pianos de alquiler. ~~~~~  
Guitarras desde 5 pesetas.

Imp. Pujol y C.ª Tallers, 45.—BARCELONA